

Opgave warmtetransitie provincie Utrecht

120.000 woningen aardgasvrij in 2030, in 2050 alle woningen. Elke gemeente geeft in de Transitie Visie Warmte aan in welke wijken gestart wordt met een wijkaanpak. Deze opgave kan alleen gehaald worden als er nauw wordt samengewerkt met bewoners, of als bewoners zelf het initiatief nemen om hun buurt te verduurzamen.

Voorbeeld WOW Benedenbuurt Wageningen

83% van de inwoners heeft gekozen voor het buurtwarmtenet van Coöperatie Warmtenet Oost Wageningen (WOW). WOW is een buurtcoöperatie. Er is commitment, als bewoners kun je niet gemakkelijk weglopen van het project. Ze zetten in op continuïteit (betrouwbaar, betaalbaar, duurzaam). In alles wat ze doen handelen ze als bewoners.

Voorbeeld Huibertstroom in Everdingen

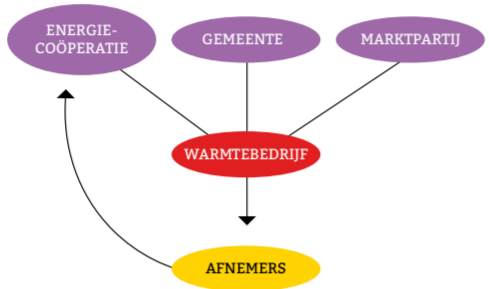
Van een werkgroep, naar actieve energiecoaches, naar energiecoöperatie Huibertstroom. Met studies door studenten, een haalbaarheidsonderzoek, vele bewonersavonden en flyers en verkennende gesprekken met diverse stakeholders komt de groep steeds dichterbij hun doel om duurzame warmte te realiseren (met warmte uit de rivier de Lek). Ze doen dit in nauw contact met de gemeente.

Coöperatief gedachtengoed en organisatiestructuur

Hoe organiseer je participatie van de buurt en zeggenschap van de buurt?

Energiecoöperatie en/of gemeente en/of marktpartij kunnen een warmtebedrijf vormen die warmte levert aan afnemers.

Warmtebedrijf

De rollen van het warmtebedrijf zijn:

- Asset-ownership – juridisch eigenaar
- Asset-management – techniek doet wat het moet doen
- Service providers – diensten zoals facturen versturen, helpdesk, etc.

Daarnaast zijn de taken te verdelen voor de bron, het transport (warmtenet) en de levering van warmte. De taken kunnen bij verschillende partijen (markt/gemeente/energiecoöperatie/samen) liggen.

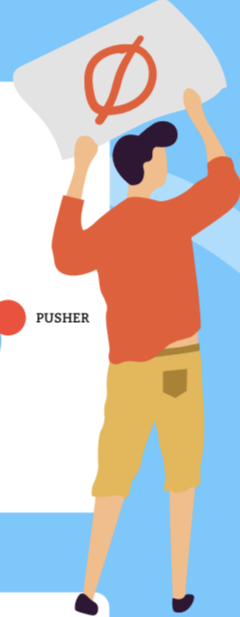
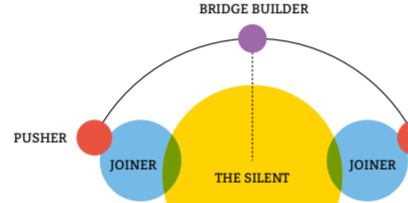
Financiering

- 1 Onderzoekskosten
- 2 Ontwikkelkosten
- 3 Investeringskosten
- 4 Exploitatiekosten

Weerstand

Om in je wijk een duurzaam warmteproject te realiseren zijn veel gesprekken nodig. Naast veel enthousiasme is er altijd ook weerstand. Polarisatie zorgt dat er geen gesprek meer gevoerd kan worden. Investeer in de groep bewoners in het midden in plaats van in de meningen in de polen. En stel vragen om te snappen wat dieperliggende gevoelens zijn: Geef ruimte aan zorgen en angsten, en geef kritische bewoners een rol in het initiatief.

Technische aspecten

Warmtebronnen

- Water (rivier of meer), aquathermie
- Zonnecollectoren en pvt
- Bodemwarmte, geothermie
- Biomassa, biogas
- Restwarmte, datacenter, ziekenhuis, kantoren,
- Lucht (warmtepomp)

Technische overwegingen

- Temperatuur van de warmtebronnen
- Staat van de woningen
- Toepasbaar op welke schaal
- Individuele- en collectieve technieken

5 take-aways uit Denemarken:

- Meerdere verschillende warmtebronnen
- Zorgvuldige planning van vraag en productie
- Kostengebaseerde tarieven
- Lange termijn investeringen
- Ankerklanten en organische groei

Wist je dat warmte bijna twee keer goedkoper is in Denemarken? Het is onduidelijk waarom. De kosten van warmte in Nederland moeten transparanter worden.

De toekomst is een integraal energiesysteem, met warmte, elektriciteit en koeling. Duurzamer en goedkoper!

Participatie is samenwerken met bewoners

De bewoner is baas in eigen huis. Koplopers komen eerst, daarna volgt de middengroep. Het belangrijkste is om in gesprek te blijven met bewoners. Dat kan door gesprekken op straat, huis aan huis brieven, warmtecafés, bewonersavonden, een enquête, etc.

Stakeholders betrekken

Waarom? 'omdat het hoort', 'omdat het pragmatisch is' - conflict vermijden, draagvlak, 'omdat het de kwaliteit vergroot' - meer en betere inzichten, en ook omdat je ze nodig hebt en met ze samen moet werken.

Algemene beginselen zijn onder andere:

-alle relevante stakeholders betrekken, goede informatie verstrekken en faciliteren voor een gelijk speelveld, - wensen en belangen van de stakeholders inzichtelijk maken

Adviesbureaus, gemeente, bedrijven kunnen helpen om een plan te maken voor de buurt.

Bewonersinitiatief

- Motieven: grip houden, samen doen, kansen benutten → uniek verhaal van de buurt
- Aanbodzijde – we gaan een plan maken
- Vraagzijde – we gaan de mensen erbij halen | als initiatief heb je hier direct een voorsprong!
- Programma van wensen en eisen van de buurt verbindt de vraag met het aanbod
- Blijvende invloed en zeggenschap op het systeem dat warmte levert aan de bewoners; Winsten blijven in de wijk.

Julie leren kennen! Leren van elkaar.

Hoe vind ik manieren om mensen enthousiast te maken?

Contouren voor een realistisch plan voor mijn buurt dat ik met buurtgenoten kan delen.

Plan van aanpak leren schrijven voor mijn casus.

start Programma van eisen en wensen van de buurt

Meer weten? Mail naar Service.energie@nmu.nl

Startsubsidie

Bewonersinitiatieven en gemeenten kunnen via de Uitvoeringsverordening subsidie Energietransitie provincie Utrecht subsidie krijgen voor onderzoekskosten en participatieactiviteiten. Tot 75% van de projectkosten, maximaal 100.000 euro.

Gemeente

Faciliteert het initiatief en kan spelregels opstellen voor de samenwerking. Neemt regie bij beleidsmatige processen en opent zij de deuren naar belangrijke stakeholders en financieringsmogelijkheden. Bijvoorbeeld de Expeditie Warmte van de gemeente Utrecht.

